

Revision af lov om trossamfund uden for folkekirken & ligestilling af livssyn

Kirstine Kærn
Forperson
Humanistisk Samfund
8. Januar 2024

Humanistisk Samfund

- Livssynssamfund
 - Fællesskab, hvis medlemmer deler et sammenhængende syn på menneskets plads i tilværelsen og centrale etiske spørgsmål.
 - Organisation, der på et fælles værdigrundlag, danner ramme om menneskers liv.
- Værdigrundlag
 - Mennesker er en del af naturen, født frie, alle med samme værdighed og rettigheder, og udstyret med fornuft og samvittighed.
 - Demokrati, fællesskab, ansvar, retssamfund, ligeværd, tolerance, fornuft m.m.
- 2024 medlemstal
 - 2.200, dvs. blandt de 10 største tros- og livssynssamfund i DK. Større end fx Det Jødiske Samfund.

Ceremonier i 2024

- 70 humanistiske begravelser, navngivninger og bryllupper
- 605 humanistiske konfirmationer

Det humanistiske livssyns historie

- 1877: American Ethical Union, USA
 - 1896: Humanists UK, Storbritannien
 - 1896: International Ethical Union (USA, Storbritannien, Tyskland, Østrig & Frankrig)
 - 1952: Humanists International (USA, Storbritannien, Holland, Østrig, Belgien & Indien)
-
- 1962: Human-Etisk Forbund, Norge
 - 2008: Humanistisk Samfund, Danmark

International anerkendelse

- Special Consultative Status for FN i Geneve, Wien & New York bl.a.
 - Formand for FNs NGO Committee on Freedom of Religion or Belief
 - Foretræde for FNs Menneskerettighedsråd og Generalforsamling
- Humanists International involveret på EU-niveau bl.a.
 - Deltagelse i TFEU artikel 17 møder (Religious and non-confessional dialogue)
 - Dialog med EUs Special Envoy on Freedom of Religion or Belief
- Hjælper forfulgte humanister gennem Humanists at Risk programmet
- Medlem af Kontaktforum for Religions- og Trosfrihed (Danish Forum for Freedom of Religion or Belief), Udenrigsministeriet

Biskoppernes høringssvar 2024

- "I forbindelse med trossamfundsloven skal ministeriets opmærksomhed henledes på, at det vil være hensigtsmæssigt at oprette et råd for tros- og livssynssamfund i lighed med, hvad man har fx i Norge og i Finland. Et sådant råd skal blandt andet kunne rumme den gode samtale mellem statslige myndigheder og tros-og livssynssamfundene."

Høringssvar til forslag om lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, v. Biskoppen over Københavns Stift 30.9 2024

Anerkendelse & vielsesbemyndigelse

- Velsesbemyndigelse
 - 1981: Norge
 - 2005: Skotland
 - 2012: Irland
 - 2015: Island
 - 2017: Nordirland
 - 2024: Sverige
 - 2025??: Danmark
- FNs rapport om Religionsfrihed i Danmark (2016/2017)
 - *"By rendering the acknowledgment of a religious community dependent on faith in a transcendent power, the Danish law deviates from European and international human rights law."*
 - Heiner Bielefeldt, Special Rapporteur on Freedom of religion or belief

Barrierer og udfordringer

- Kan ikke blive viet ved én ceremoni, der tager udgangspunkt i vores livssyn
- Manglende repræsentation i relevante råd
- Manglende repræsentation ifbm relevante høringer & seminarer
- Manglende høringsret ifbm lovgivning m.m.
- Bremset i fx at yde humanistisk eksistentiel omsorg så som
 - Hospitalshumanist (Norge, Belgien, Storbritannien m.fl.)

Mulig definition & afgrænsning

“Et livssynssamfund forstås som et fællesskab, hvis medlemmer deler et sammenhængende syn på menneskets plads i tilværelsen og centrale etiske spørgsmål”

- Organisationer, der hovedsageligt har et politisk, humanitært, kulturelt eller forretningsmæssigt formål, falder udenfor definitionen af livssynssamfund. Det samme bør gælde virksomheder som har andre hovedaktiviteter end udøvelse af tro eller livssyn, for eksempel selvudvikling, at drøfte filosofiske spørgsmål, at gøre grin med eller at bekæmpe religion eller livssyn.
- Eksempler på afviste ansøgninger i Norge:
 - Church of the Flying Spaghetti Monster – afslag i både 2012 og 2016
 - Scientologi – afslag i 2002

Krav til tros- og livssynssamfund

- Krav vedr. antallet af medlemmer, fx. minimum 50.
- Krav til organisering af medlemmer, medlemsregistrering & regnskabsaflæggelse.
- Tros- og livssynssamfundet må ikke begå, opfordre til eller støtte ulovligheder.
- Troen eller livssynet har været praktiseret i et vist stykke tid, evt. også i andre lande.
- Troen eller livssynet praktiseres eller udvikles gennem aktiviteter som møder, gudstjenester, ritualer o.lign.
 - Aktiviteterne har et eksistentielt aspekt for de deltagende